

1 grudnia - Światowy Dzień AIDS

HIV to ludzki wirus upośledzenia (niedoboru) odporności. Może wywołać zespół nabytego upośledzenia odporności – **AIDS**. Ze względu na skalę zakażeń i tempo rozprzestrzeniania się wirusa epidemia HIV/AIDS jest jednym z priorytetowych zagadnień zdrowia publicznego, schorzenie to wymaga natychmiastowego działania. Według danych UNAIDS pod koniec 2012 r. na świecie żyły około 34 miliony ludzi z HIV/AIDS, z czego 90% w krajach rozwijających się.

Wirusem HIV zakażają się przede wszystkim osoby młode – między 15 a 24 rokiem życia (stanowią prawie 40% zarażonych na całym świecie). W Polsce 7% wszystkich zakażeń wykryto u osób poniżej dwudziestego roku życia, a 46% – u osób w wieku 20 – 29 lat. Dominującą grupę (84%) wśród zakażonych HIV i chorych na AIDS w naszym kraju stanowią osoby w wieku produkcyjnym (20 – 49 lat).

Drogi zakażenia wirusem HIV

Trzy główne drogi zakażenia

- kontakty seksualne (waginalne, analne, oralne) z penetracją oraz kontaktem z materiałem potencjalnie zakaźnym – sperma, prejakulat i wydzielina z pochwy bez zastosowania zabezpieczenia (prezerwatywy);
- gdy krew zakażonej osoby trafi do naszego krwiobiegu, np.: poprzez używanie tych samych igieł i strzykawek przez więcej niż jedną osobę, transfuzje krwi i preparatów krwiopochodnych (jeśli krew nie była badana);
- zakażenia wertykalne – matka zakażona HIV może zakazić swoje dziecko w czasie ciąży, porodu lub podczas karmienia piersią

Jak uniknąć zakażenia HIV?

Zakażeniu HIV można zapobiec!

Jeśli zdarzyła Ci się sytuacja, podczas której występowało ryzyko zakażenia, m.in.:

- kontakt z krwią osoby zakażonej HIV (np. po zakłuciu nieznana igłą),
- gwałt,
- ryzykowne kontakty seksualne z osobą zakażoną HIV lub z osobą o nieznanym statusie serologicznym (brak badania w kierunku HIV),

należy natychmiast zgłosić się do najbliższego szpitala zakaźnego, w którym leczone są osoby zakażone HIV.

Im szybciej przyjmie się leki (najlepiej w ciągu 2 – 3 godzin po zdarzeniu), tym większa szansa na wyeliminowanie wirusa z organizmu i uniknięcie zakażenia. Po 48 godzinach od zdarzenia jest już za późno na podanie leków.

Aby uniknąć zakażenia wirusem HIV, wystrzegaj się sytuacji, które mogą narazić Cię na kontakt z materiałem potencjalnie zakaźnym. Ryzykowne są te sytuacje, podczas których

została uszkodzona ciągłość skóry i doszło do kontaktu z płynami ustrojowymi (wydzielinami i wydaliniami) zawierającymi HIV (np. krew).

- Zachowaj ostrożność, gdy ktoś się skaleczy.
- Zabiegi kosmetyczne i tatuaże wykonuj tylko u wykwalifikowanych osób, w sprawdzonych miejscach.
- Nie pożyczaj maszynki do golenia, szczoteczki do zębów i innych przyborów kosmetycznych.
- Jeśli używasz strzykawek i igieł – upewnij się, czy są sterylne.
- Unikaj przygodnych kontaktów seksualnych.

NIE zakazisz się HIV:

- mieszkając z osobą zakażoną;
- korzystając ze wspólnych talerzy, szklanek, sztućców;
- korzystając z tej samej łazienki (należy używać własnej szczoteczki do zębów i maszynki do golenia);
- korzystając ze wspólnej toalety;
- uprawiając sport, np. na basenie;
- przez kichnięcie czy kasłanie;
- przez ukąszenie komara (wirus w ciele komara ulega zniszczeniu);

- poprzez dotyk, czy pocałunki;
- poprzez pot, ślinę, łzy, mocz czy kał (jeśli nie ma domieszki krwi);
- oddając krew (w Polsce używa się wyłącznie jednorazowego sprzętu);
- podczas kontaktów towarzyskich i zawodowych.

Test na HIV

Zakażenie HIV może nie powodować charakterystycznych objawów ani dolegliwości przez wiele lat.

W tym czasie nawet w badaniach okresowych (wykonywanych np. do pracy) lub w badaniach podstawowych może nie być żadnych odchyień od normy.

Jedynym sposobem na sprawdzenie, czy doszło do zakażenia, jest wykonanie testu na HIV.

W każdym województwie działają punkty konsultacyjno- diagnostyczne (PKD), w których testy wykonuje się bez skierowania, bezpłatnie i anonimowo.

Na czym polega test na HIV?

Test polega na badaniu próbki krwi pobranej zazwyczaj z żyły w zgięciu łokciowym. Próbkę przesyła się do laboratorium, gdzie poszukuje się przeciwciał anti-HIV (wytwarzają się w organizmie osoby zakażonej, aby walczyć z wirusem) i antygenu p24 (on również wskazuje na obecność HIV). Są to testy III i IV generacji. Wyniki testów wykonanych w PKD często są znane już następnego dnia, niekiedy 2 – 3 dni później.

Wynik negatywny

Wynik negatywny (ujemny) wskazuje na prawdopodobny brak zakażenia wirusem. Jednak 100% pewności uzyskuje się dopiero wtedy, gdy od potencjalnego zakażenia do zrobienia testu minęły przynajmniej 3 miesiące. Dlatego właściwy termin wykonania testu należy zawsze przedyskutować z lekarzem lub doradcą z punktu konsultacyjno-diagnostycznego.

Wynik pozytywny

Pozytywny (dodatni) wynik testu należy zawsze potwierdzić testem potwierdzenia (np. Western blot). Dopiero pozytywny wynik testu potwierdzenia wskazuje na zakażenie. Wówczas należy jak najszybciej zgłosić się do lekarza specjalisty, który zajmuje się leczeniem osób z wirusem HIV.

Opracowała : Monika Pieńkus

Źródła:

www.mz.gov.pl

www.aids.gov.pl